

د شاد کاوانی نډوی د چټنډو فیستیقا کی د بی ئیسیانی و... ش هلا رحیمی

د شاد کاوانی د نووسنې گڼنډی کورد د نډوی د چټنډو نډو
فیستیقا کی د بی ئیسیانی، کچی شوناسی ل نوان دوو وټات و
نټو گوم دټت

ش هلا رحیمی: ل ئینسایک پیدیای ئازادو.

گلی کورد د نټو ژردستې د کټ پیتالیزمی جیهانی و گټلانی
سټر دټت ل دټر زما نټو ل نوان خټیان دا جټنگ و موبار زټیان
لټسټ شکست پټهټنانی و قوماریان لټسټر ئینجاز و دټسکټوتټکانی
کردوو، زټر جاریش دا هټنټرانی دټم گټلش ل کټنټو تا دټستاکینټ
بوونټت قوربانی یاری نوان گټلانی دیک، دټمان خټیان کردټت
خاوانی دټسټکټوتټکانی مټووی کورد لټسټرجټم بوار جوداکان
هټروک زټردټشت و کاو و زوحاک، سټلا حټدینی دټیبوی و عټبدولباست
عټبدولسټمټد و سلیم بټرکات، ئیبراهیم یونسی و یاشار کټمال،
تاد. دټووی زټر سټرنجی منی بټخی اکټشا و جټگټی دټتټسوفټ دواين
هټووی شټوانی شوناسی کوردی، دټمیش رووی ل گټنټکټ کټ بټخټرایي
ل دټنیای دټب دا سټر و سټربوردی دټرکټوت و جټگټی پټنټی خټی
لټسټر کایټی دټبی دا نټخشان، هټټټتټ بټچا پکردنی دټمانټک ل
ژټر نډوی بټگاو دا، کټ وټک یټکټم دټمانی سادیستی و ماسټخیزمی
دټرکټوت. دټم بټرهټمټی نووسټر دټوای دټووی لټووی دټکنیک و
گټانټو و نټوټټک بټتټواوی لټدټمانټکانی تری پټش خټی جیاواز
بوو، گرنگی دټمانټک لټوټدایټ یټکټم دټمانی سادیستی ماسټخیزمی
کټ بټدټمانی توند یان خوټنی دټناسرن، کټ لټدټوای دټمانټکانی
دټناتا دټفټنیس فټانسټ دیسادی فټټټنسی و فټن زاخر مازټخی
نټمساووی دټم چټکټی تازټ نووسراوټتو، کټ لټجیهانی فارسی و
دټرټیش و وټک پټویست کاری لټسټنټکراو. هټرچټندټ نټجیب مټحفوزی
دټرټب و سټلیم بټټکات لټهټندټک لایټنی نټو دټمانټکټیان هټوټیان
داو کټسټییټی توندټاژ و خوټنرژي دټربخن، وټلټ بټهټی داخراوی
کټمټگټی دټرټبی نټچوونټت قووټایی سادیزمټو، بټیټ بټدټمانی
سادیستی هټژمار ناکرن. بټکورد جټگټی ئیفتخار و شانازیټ کټ
د شاد کاوانی دټمانټکټی تا قټ دټمانی کوردیټ بټرلټووی تټواوی

دقیقې ماننکه وېرېگېردرېته سېر زبانه کان، لاسېر ئاستې نه وېندی
نېرې بې و فارسی و ئېنگلیسی لاسېری نووسراوې. لېوانې ټټرنامې کانی
سېباح نیوسی توونسی و سېباح جېدیدی ټټراقی بې زبانی نېرې بې و
بېبېسی بې زبانی فارسی و ئېنگلیسی و ټټرنامې هاشمېهری فارسی و
چېندېچ و کاناې دیکې ټټراقی و ټټرانی باسیان کردوې. هېر
ټټمش بووې هې ټټوې کې پیدرې خوسې ټټندامې پېشووی شورای
پارلېمانې ئېسپان و ئوستادی زانکې، لېکاتېکدا هېشتا ټټچېنېکی
استېقینې ټټمانووس لې نېوان ټټران و ټټراق و ټټکلای نې بې ټټوې،
لې سېردانېکی بې ټټران لې پاې ژمارېکې کتېبې ټټدې بې دیکې فارسی
ټټم ټټمانې کوردیې ئېختیار کرد و خستېی نې و ساکی کتېبې کانی بې
بېشداریکردن لې ئامادېسازې فېستیفالی لې کالی زانکې کانی غرنا ټټ و
کومبلتنسې وېاتی ئېسپان بې ټټدې بې رېمان بې زبانه جوداکانی
گېلان، وېک ټټرې بې و ټټمازغې و زبانه ئاریایې کان لې وېاتی.

ټټمش وایکرد کې شوناسې لې دایکبوون و رېچېنېکی ټټمانووسې گېنج،
بې دېستی ټټنقېست یاخود بې نائاگاهی لې نېوان فارسبوون و
کوردیبوونی ټټمانووس بېشوندرېت، کېچې لې کاتېک دا نووسېر خې لې
زیندېگی دایې، بې یې پېشتر نووسېر روونکردنې وېکې لې میدیاکانې
باشوور لېوانې ټټرنامې زاری کرمانجې، وېبسایتې کوردستانېست،
دېنگېکان، بېاو کردې ټټوې، نېگېرانی خې نېشان داوې کې بېشېک لې
میدیا نېوخېی و جیهانېی کان بې هې پشېبېستن بې راځې یېکې
فېره نېگی فارسی (واژې یاب) واتې (ټټاځې وشېکان) کې گېورېترین ټټې
فېره نېگی فارسیې لاسېر ئاستې ټټران، ټټاځې و لېکدانې وې بې زیاتر
لې یېکې ملین وشې و ئیدېمې زبانی فارسی کردوې. واژې یاب راځې و
شیکاری بې وشې (کاوانې) کردوې کې نووسېر وېکوو هېز و بندې ما ټټکې
هېگېری ټټم پاشنې وې، بې یې دېشاد کاوانې دېچې: پاشنېوې کاوانې
نېوې بندې ما ټټ و هېزېکېم کې زیاتر لې دوو سېت سا ټټ کېچیان کردوې
و هاتوونې ټټ باشوور و بې ټټ نازناوې نووسېنم، کې واژې یاب کې وشې
(کاوانې) بې درېفشی کاویانی و ئاېای ټټختېرییان گېرې داوې،
بردویانې ټټوې سېر ټټسفېهان، کې ټټم هېچ ئیرتباتې بې نېوې مندې و
نېی، ټټوېش بې ټټ هېکار بې بې فارس کردنم، بې یېشې میدیاکان منیان
بې نووسېر و ټټمانووسېکی کورد نېناساندوې.

کاوانې گوزارشتې زیاتر دېدات و دېچې: استې من لې دایکبوونم شاری
فېزوونې ټټرانې، ټټستا دانېشتووی شېقېاوی هېولېرم. لې ټټوان
مې بېستیان بووې، من وېک نووسېر کې فارسی یان ټټرانی بناسېنن، لې
کاتېکدا من کوردم و خېکې باشووری کوردستانم. لې کاتېک دا دېشاد
کاوانې ټاځې نووسېری کوردې کې لې ټټم نېکې جېوانې و گېنجې و
خاوېنې دې خېاتی ټټدېبېی و هېشت بېوانامې ټټزلېنانې، لې

دیدارێکی ئێدەبی دا کە لێ پێلێتیک دیار لێتیف لێگەیی سازداوە نایاشارێتوو و ئێم ئاستیی تائە دختەرەوو، کە بەختی نووسەرانی کوردە کە نەوێندی ئێکادیمی و ئێدەبییە کوردییەکان بە گشتی پشتگوێ خراوون. دێستەوێستان لێبەرەرامبەر گرینگیدان بە نووسەری نەوخ و تەنیا وویان لێ نووسەر بەگەنەکان و لێ یێک جیا نەکردنەوی باش و خراپ و دێقی زیندوو و دێقی کێج و کا. گەلەیی لێ حکومەت و دێزگە و نەوێندە ئێدەبییەکانی باشوور دێکات کە خەیان بە خاوەنی نازان، کە لێ نیشتمان و ئاتەکێ خەیی لای لێ نەکراوەتوو. لێ کاتێک دا گەلانی دی شانازی پێوەدەکەن، ئێو خەیی بە بە نازاترین نووسەر دێزانەت چونکە هیچ فکرێکی سیاسی لێ پشتوو نییە و هەموو دێرگاگان لێ ووی دا داخراوون. لێ بەرامبەر دا نووسەری خراپ و بە نەوێشان گەورە دێکەن.

دێشاد کاوانی جگە لێ مانی بەبێگاو کەمە چێکێکی دیکەیی هەیی بە نەوی نەبەرەیی مەرگم دیت، کە ئێو نووسەر لێ باشوور بەقەڵەمی هەزاران مەعرفی بوو. مەن خەم دواي هەوێ و تەقەییەکی زەر توانیم لێ بگەیی هاوێ بابەکی ئازیز، لێ بەکان و نەییەکم لێ رەمانەکە دێستکەوت و بیخوێنمەو، بەبێاستی بە پێداهەوێگوتن مانی بەبێگاو یێکەکە لێ جوانترین و باشترین مانی کوردییەکان، شایانی ئێوێ هەرچی زووێ لێلای وەرگەێانەوێ بخرێت سەر زبانیەکانی دیکەیی جیهانی مەخسوسەن زبانی فارسی، بە ناساندی ئێدەبی بەرزی مانیە نووسی کوردی ئاشابوون بەم شاکارێ جوان، وێلێ بەداخوو دێشاد کاوانی نووسەری مانیەکان بە وێب سائیتی دیدی مەنی گەتوو: کە داوای سە ملیەن دیناری پوێ ئێراقی لێ کراو بە وەرگەێانی مانیەکانی کەچی ئێو ئێم بە پوێی نییە بیدات و دێزگە پێخەش و وابەستەکانی ئێدەب بە ئێم مەبەستە کەمەکی ناکەن، خەمەکی دیکە خەیی بە خاوەنی مانیەکان دێزانەت و کەچی لێبەرەرامبەر ئێم دا بە هەزاران دێلا لێ باشوور بە ئاھەنگ و کلیپ و سەمای ئێژناوایی خەرج دێکەت.

سەرچاوەکان

کوردی

- دێیانەوت بە زەر بمکەن بە فارس، مەن چێکەکم کورد و کوردستانیم. دێشاد کاوانی کوردستان پێست.

- دێشاد کاوانی دووێم کتەبی بەاو دێکاتوو. ئێژنامەیی وشە محمەد میران.
- بە دێشاد کاوانی قەڵەمی هەزاران. قەڵەمەکەت و مەکە،

ئەگىنا ژيان دەمىر...! مېديا خەشناو. قەتئىيەت.
وېبىكان

https://galawej.com/.html گەلاۋەت.

https://ckb.wikipedia.org/wiki/ وىكى پېدىيا.

فارسى

لام تاكام /https://lamtakam.com/dictionaries/dehkhoda

عەرەبى

الصباح جىدىد. الاثنىن 17 اب 2020 العدد (4447) محمد هيلالى.